

Phát triển nhân lực khoa học công nghệ ở Hàn Quốc: Thực trạng và chính sách

PHẠM QUANG CHÍNH*

Tóm tắt: Hàn Quốc được xem là quốc gia thành công trong thu hút và đào tạo nhân lực KHCN nói riêng cũng như nhân lực chất lượng cao nói chung. Nhân lực KHCN đã đóng góp vào sự thành công trong phát triển kinh tế ở Hàn Quốc. Bài viết phân tích thực trạng phát triển nhân lực khoa học công nghệ tìm hiểu chính sách phát triển nhân lực khoa học công nghệ của Hàn Quốc, từ đó đưa ra một số nhận xét, đánh giá những ưu điểm, thành công trong chính sách phát triển nhân lực KHCN của Hàn Quốc.

Từ khoá: Khoa học công nghệ, nhân lực khoa học công nghệ, Hàn Quốc.

Thiếu hụt về nguồn nhân lực khoa học công nghệ (KHCN) là trở ngại lớn nhất của nền kinh tế số ở khu vực châu Á. Kinh tế số có tính quyết định tới sự thành công cho quá trình chuyển đổi số tại nhiều quốc gia. Với chính sách phát triển nguồn nhân lực KHCN phù hợp, Hàn Quốc đã phát huy được những tiềm năng, lợi thế và vượt qua thách thức để sở hữu đội ngũ nhân lực chất lượng cao, trong đó có nhân lực KHCN, góp phần đẩy nhanh quá trình chuyển đổi phát triển kinh tế số quốc gia, giúp thúc đẩy tăng trưởng kinh tế.

1. Nguồn nhân lực khoa học công nghệ của Hàn Quốc: Khái niệm và thực trạng phát triển

Hàn Quốc quan niệm nhân lực KHCN là nhân lực có trình độ thông qua đào tạo hiện đang làm việc hoặc trực tiếp tham gia vào các hoạt động khoa học công nghệ trong một tổ chức, đơn vị và được trả lương theo quy định của chính phủ, gồm các nhà khoa học, kỹ sư, kỹ thuật viên và nhóm nhân viên hỗ trợ (H.N. Luật, 2017).

* Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam

Hàn Quốc đánh giá cao vai trò, tầm quan trọng của nhân lực KHCN và cho rằng KHCN cùng với năng lực của đội ngũ nhân lực KHCN là trụ cột chính thúc đẩy phát triển và mở rộng nền kinh tế quốc gia, nâng cao hiệu quả, sức cạnh tranh kinh tế, đặc biệt trong quá trình chuyển đổi số. Vì vậy, phát triển nhân lực KHCN cần phải được ưu tiên cao nhất và là yếu tố góp phần tích cực cho tăng trưởng kinh tế, cho xây dựng năng lực khoa học nhằm tiếp thu công nghệ tiên tiến. Gia tăng nhu cầu nhân lực KHCN ở khu vực công và tư đòi hỏi phải liên tục cung cấp nguồn nhân lực có tri thức KHCN tiên tiến. Do đó, tăng cường khả năng phát triển nhân lực KHCN thích hợp cả về số lượng và chất lượng là chính sách ưu tiên của Hàn Quốc.

Năm 2019 - 2020, Hàn Quốc đứng thứ tám trong Tổ chức Hợp tác và Phát triển kinh tế (OECD) về chỉ số đổi mới KHCN, trong đó chỉ số về nguồn lực (nhân lực và tri thức) - là một trong năm hạng mục của chỉ số đổi mới KHCN - thậm chí được xếp hạng cao hơn, đứng ở vị trí thứ sáu năm 2020 (Hoàng Phương Ly, 2021). Tỷ trọng ngân sách dành cho nghiên cứu và phát triển (R&D) của Hàn Quốc trên tổng sản